

PAPER DETAILS

TITLE: Seviyor Musun Beni? Ideolojinin Gündeliklesmesi Olarak Ahsen TV Röportajları

AUTHORS: Gökhan ARIKAN

PAGES: 48-63

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/447677>

SEVİYOR MUSUN BENİ? İDEOLOJİNİN GÜNDELİKLEŞMESİ OLARAK AHSEN TV RÖPORTAJLARI*

Gökhan Arıkan**

Öz

Bu çalışmada, internet ve Akit TV üzerinden yayın yapan Ahsen TV incelenmiştir. Ahsen TV'nin, Sünni İslam'ın popülerleşme sürecinin anlaşılması için bazı ipuçları sunduğu düşünülmektedir. Kanalda, çoğunluğu sokak röportajı olan videolar yayınlanmaktadır. Bu videolarda röportajı gerçekleştiren tek kişi olan Bülent Yapraklıoğlu, çalışmanın asıl konusudur. Yapraklıoğlu'nun bedeni, giyim-kuşamıyla kendini gösterme şekli ve bu şeklin ifadesi, kanalda yayınlanmış çeşitli videolarda Yapraklıoğlu'nun aldığı çeşitli konumlar üzerinden tartışılacaktır. Röportajlarda sorulara cevap veren kişilerin belirli bir ideoloji tarafından çağrıldığı ve çağrı süresince Yapraklıoğlu'nun ifadesinin, bu ideolojinin gündelikleşmesinde önemli bir etken olduğu ileri sürülmektedir. Böylece Ahsen TV, Yapraklıoğlu'nun bedeni göstergesi ile popülerleşen Sünni İslam'da seyre değer bir izlek sunmaktadır.

Anahtar Terimler

popüler İslam, gündelik ideoloji, gösterge olarak beden, Ahsen TV.

* Bu yazı, Hacettepe Üniversitesi İletişim Bilimleri Doktora Programında alınan Duygular Sosyolojisi dersi kapsamında yapılan bir çalışmaya dayanmaktadır.

** Araştırma görevlisi, Çukurova Üniversitesi, İletişim Fakültesi. cuarikangokhan@gmail.com

Makalenin Geliş Tarihi: 10/04/2016. Makalenin Kabul Tarihi: 14/05/2016.

DO YOU LOVE ME?

INTERVIEWS OF AHSEN TV AS IDEOLOGY BECOMING QUOTIDIAN

Abstract

In this study Ahsen TV, which is an online video site and participated in Akit TV is examined. It is thought that Ahsen TV reveals some clues on the process of the popularization of Sunni Islam. The videos circulated on the online channel are mostly interviews. The subject matter of this study is the one man executing interviews in these videos, who is Bülent Yapraklıoğlu. The argument will be handled by the positions that are held by Yapraklıoğlu in these videos in respect to his appearance and the enunciation of this appearance. It is claimed that the interviewees are interpellated by a certain ideology, and the enunciation of Yapraklıoğlu casts an important position in the process of this ideology becoming quotidian. So, Yapraklıoğlu with his body signifies a theme worth mentioning in the popularization of Sunni-Islam.

Key terms

popular Islam, quotidian ideology, body as signifier, Ahsen TV.

Giriş

Dinin, *bunalmış bir mahlûkun iç çekişi* olduğu uzun zaman önce söylendi, *merhametsiz bir dünyada* bir gün daha yaşamak için bir gerekçe, sömürü düzeni altında ekmeğinin peşinden koşan insanların rahatlamak için çektikleri bir *afyon*. Böyle bir tabloda din, sinai çarklar arasında ezilen insanın bu çarkları unutmasını sağlayan bir işlev kazanır. Bu dünya için kazanan ve kazanıp da doymak bilmeyen insanlara karşı öteki bir dünyanın kazanılacağını vaadederek. Aslolan sabırdır, kişi elinden geleni yapar ve sonrasında *tevekkül* eder. Tabii madalyonun öbür yüzü de var: Aynı tablo içinde din, sinai çarkların melodisidir ve *kazanan bir malikin oh çekişi* olur. Aynı *merhametsiz dünyada* iktidar örgüsü içinde bir gerekçe, toplumsal hayatın örgütlenmesinde insanların çağrıldığı bir *uyarıcıdır*. Bu durumda din, iktidara rıza için bir işlev kazanır. Bu dünya için kazanan ve her daim kazanmak isteyen insanlara bir meşruluk sunar. Aslolan hüküm sürmektir, kişi elinden geleni yapar ve nihayet hakim olur.

Bu tablonun iki ucunun arasında mekik dokuyan bir mekanizma ve bu mekanizmayı işleten birileri bulunmalı; aksi halde birbirinden kopuk dini öğretilerden bahsetmemiz gerekirdi. Elbette ki söz konusu *İslam heterodoksisi* olduğu müddetçe bahsedebiliriz de, ancak İslam'ın bir ve yaygın yorumunu, Sünniliği bu tablonun içinde

gördüğümüzde, iktidar ile halk arasında bir tür *sivil toplumu* var saymamız gerekiyor.¹ İşte bu sivil toplum içinde eyleyen aktörlerden yalnızca biri olan Ahsen TV bu çalışmanın konusunu oluşturuyor. Bu konuyu işlemek için başat olarak Todorov'un *gündelik ideoloji* (1984) olarak tanımladığı kavrama başvurulacaktır. Böylece resmi bir söylemin gündelik hayata sirayet ettiği noktalar aranacaktır. Bu sirayetin nasıl cereyan ettiğini anlamak için de Althusser'in *çağırma (interpellation)* (1971) olarak isimlendirdiği duruma başvurulacaktır. Çağırmanın gerçekleştiği anları anlamak için Volosinov'un *tonlama* ve *telaffuz* kavramları (2003, 1973) işe koşulacaktır. Ahsen TV'nin röportaj yaptığı kişilerin yerleştirildiği pozisyonlar, *çağırıldıkları* kapsamda ön plana çıkarılacaktır. Röportaj diyaloglarının etkin olan tarafını, yani Ahsen TV'nin kendisini anlamak için ise kanalda röportajları icra eden kişiye bakılacaktır. Bu bakış, bahsi geçen kişinin *bedenini* (Gregg ve Seigworth 2010) görmeyi amaçlamaktadır. İdeolojinin gündelikleşebilmesi için konuşan sesin, dinleyenin ufku ile buluşması gerekir. Ahsen TV'nin Sünni İslam'ın resmi yorumunun – ideolojisinin – gündelikleşmesinde oynadığı rol ve bunu yaparken gösterdiği performansı anlamak bu çalışmanın gayesidir.

Ahsen TV Kimdir, Nerededir?

Ahsen TV siyah bir gençle röportaj yapar:²

Ahsen TV (A.): Nereliyiz reis?

Siyah (S.): Adana'dan.

A: Maşallah.

S: Ya aslında Orta Afrikalıyım ama Adana'yı sevdim işte öyle, hep Adanalı diyorum.

A: Neden sevdin Adana'yı?

S: Adana'daki insanlar şey gibi, Afrika'daki insanlar gibi.

A: Kardeş gibiyiz diyorsun.

S: Evet, kardeş gibi, öyle.

A: Türkiye'den memnun musun?

S: Hamdolsun, çok şükür.

¹İslami sivil toplum alanında yapılmış pek çok çalışmadan söz edilebilir, ancak Birleşik Haziran Hareketi tarafından hazırlanan ve Birgün gazetesinde yayınlanan “Ensar Rejimi Haritası” yeterli bir özet sunmaktadır. Ayrıca belirtmek gerekir ki, gazetenin internet sayfasından haritaya ulaşamamakta ve bu yüzden bu dipnotta tarih verilememektedir. Gazetenin iddiasına göre, haritaya erişim internet servis sağlayıcılar tarafından engellenmiştir. (http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/523037/BirGun_un__Ensar_rejimi__haritasina_Turk_Telekom_sansur_u.html – 6.05.16)

² <https://www.youtube.com/watch?v=j9mWfvm63g> (20.03.2016).

A: Güzel mi Türkiye?

S: Güzel tabi.

A: Seni rahatsız eden var mı?

S: Tabi, dünyada her yerde var ama öyle işte.

A: Misal?

S: Efendim?

A: N'oluyor, nasıl rahatsız ediyorlar?

S: Bildiğimiz kadar, benim gibisini bazen görmeyen de oluyor, gören de oluyor işte, ilk görünce şaşırıyorlar böyle.

A: Seni böyle [siyah] görüyor.

S: Evet, işte.

A: Ama Allah yarattı, Allah boyadı bizi.

S: Yani Allah yarattı, sonuçta öyle işte.

A: Allah-u Teala ile aramız nasıl, Allah Allah? Namaz kılıyor muyuz?

S: Abi nasıl bir soru! Tabi namaz kılıyorum, Müslümanım, elhamdülillah.

A: Beş vakit mi?

S: Beş vakit namaz kılıyorum.

A: Maşallah ya, Allah razı olsun.

S: Maşallah.

A: Bu video yayınlanacak, izin veriyor musun?

S: Veriyorum abi.

A: Seviyor musun beni?

S: Seviyorum abi, ben zaten seni biliyorum, hem Facebook'ta var, şaka maka röportaj yapıyorsun.

A: Eyvallah. Allah'a emanet ol.

S: Sağol abi, görüşürüz.

Bu bir dakika on yedi saniyelik röportaj, Ahsen TV'nin Youtube sayfasından olduğu gibi aktarıldı. Ahsen TV, yoldan çevirdiği “sokaktaki adam”larla yaptığı röportajları internette yayınlayan bir adam, ismi Bülent Yapraklıoğlu. Kendisi giyimine ve kuşamına dikkat eden birisi: Renkli pantolonları, pantolonuyla uyumlu gömlekleri, kazakları, yelekleri, ceketleri, kimi zaman bir fesi, kimi zaman da sivri bir kalpağı, kimi zaman da tüylü, Uygur kasketine benzeyen bir kuşamı başında duruyor. Havanın güneşli olduğu günlerde, yine üstü ve başıyla uyumlu renkte bir güneş gözlüğü takmayı yeğliyor. Bu kuşam sayesinde hem “laik” bir giyimin hem de “dinci” bir görünümün dışında kalıyor. Elbette “sünnet” sayılan ve uzatan kişinin peygamberin yolunda olduğunu bildiren sakalı, Bülent Yapraklıoğlu'nun fiziksel bedeninin, Sünni

İslam'a referansı olduğunu açık ediyor.³ Böylece sokakta denk geldiğinizde “değişik” olarak adlandırabileceğiniz ve muhtemel ilk tepki olarak “şaşıracaksınız” Bülent Yapraklıoğlu, kamusal alandaki iki tanımlı giyim-kuşam arasında yer alarak kendisine has bir hareket kabiliyeti kazanıyor: Ne orada, ne burada. Nerede?

Bülent Yapraklıoğlu'nun nerede olduğunu aramadan önce, Ahsen TV'yi biraz daha yakından tanımak gerekiyor. Kanal, Ehli Sünnet TV'nin devamı olarak sosyal medya platformlarında yer aldığı gibi, doğrudan kendine ait bir internet sitesinden⁴ videolarını yayınlıyor. Bugün ise uydu ve D-Smart üzerinden yayınlanan Akit TV'ye eklenilerek yayınına devam ediyor. Kanalda, İsmailağa Cemaati'nin propagandası yapılıyor.⁵ Bu propaganda, Ahsen TV'nin gerçekleştirdiği tüm röportajların ideolojik yapısını kuruyor. Röportajların içinde mütemadiyen tekrar eden “elhamdülillah”, “inşallah”, “mübarek” gibi iki cümle arasına yerleştirilen sözcüklerle, ekranda kaymakta olan görüntünün yapısal ilişkisi kuruluyor. Normal şartlar altında bu ilişkiyi yüzeye taşıması beklenen kişi ise cübbeli, sarıklı, sakallı bir adamken, yukarıda tarif edilen İzmirli Bülent Yapraklıoğlu tüm röportajlarda, röportaj yapılandan daha vurgulu ve “değişik” bir halde beliriyor. Böylece Ahsen TV'nin ideolojik yapısını temsil eden sorulara cevap verenler değil, soruyu soran kişi oluyor. Her röportajda mutlaka beliren, elinde tuttuğu mikrofonla “adamına göre” soru yönelten, kimi zaman “makara” kimi zaman “siyasi tartışma” yapan Bülent Yapraklıoğlu, nihayetinde bize bir performans sunuyor.

Bu performansın yapısını, verilen cevaplardan ziyade cevaba göre yöneltilen ardı arkası kesilmez sorular kuruyor. Yapraklıoğlu bazen bir Milli Görüşçü veya Gülen Cemaati mensubu ile kıyasıya tartışıyor, bazen bir PKK'li ile “kapışıyor”, bazen “Kemalist teyzeler”le biraz tartışıp biraz makara yapıyor, bazen uyuşturucu bağımlısı kafası güzellerle “ibretlik” sohbetler ediyor, bazense Romanlarla kendisinin çok az soru sorabildiği, muhabbetin genellikle röportaj yapılan Roman tarafından hâkimiyet altına alındığı videolar yayınlıyor. Sokakta sıklıkla göremeyeceğiniz “değişik” bir kişi, sokakta her an görebileceğiniz kişilerle konuşuyor, bu konuşmaları yayınlıyor, onları

³ Fakat son yıllarda sakalın moda içinde yaygınlaşması, dergilerde, reklam panolarında markaların elbiselerini kuşanmış sakallı adamların görünmesi, bir an için bile olsa bu referansı da kaçırmamızı mümkün kılıyor.

⁴ www.ahsenv.com.tr (www.ehlisunnnettv.com adresi de doğrudan Ahsen TV'nin internet sitesine yönlendiriyor. Ehli Sünnet TV'nin ekran figürlerinden birinin röportajı için bkz. <http://www.hurriyet.com.tr/mucahid-cihad-han-yeni-turkiye-de-cok-mutluyum-27987987> ayrıca <https://www.youtube.com/watch?v=Il-eErD8gWM> – 26.03.2016)

⁵ “Sedat Peker İsmailağa Cemaati İle Böyle Buluştu” isimli video için bkz.

<https://www.youtube.com/watch?v=41BNxGpI5Gw> (26.03.2016).

*“Türkiye Bu Kürt Kızını Çok Konuşacak”*⁶ gibi iddialı ya da *“Sarıgöllü Emrah’a İsyan Eden Suç Makinesi Ortılığı Kırdı Geçirdi:”*⁷ gibi gevrek başlıklarla sunuyor. “Değişikliğinden” ödün vermeyen Bülent Yapraklıoğlu, bize her seferinde farklı bir kuşam içinde, farklı tartışma üsluplarında, bazen gündeme, bazen geçim derdine ait sorularıyla kendini gösteriyor. Aslında tüm videoların ortak özelliği olarak söylenebilecek cümle şu: Kendini gösteriyor. Bu kendi kim? Ne sofu bir İslamcı, ne gevrek bir makaracı. Kim?

Bu “nerede” ve “kim” sorularına ancak ideolojinin eyleme biçimi ile cevap verebiliriz. Althusser'deki başat nokta, ideolojinin toplumların tarihsel seyirlerine içkin bir yapı olduğudur. Bu yapıda insanların içinde yaşadıkları dünya ile kurdukları ilişki tecrübe edilir. Bu ilişki ancak ve ancak bilinçsiz olduğu durumda bilinçli gibi görünür; çünkü ideoloji dünyayla kurulan ilişkileri birbirine bağlayan bir ilişkidir, yani ikinci dereceden bir ilişkidir, yani insanların ideolojik olanda ifade ettikleri dünyadaki maddi var oluşları değil, bu maddi varoluşla ilişkilene biçimleridir (1965: 232-234). İdeoloji böylece ilişkisellik olarak tanımlanınca özne için kurucu bir mahiyete de kavuşur. *“İdeoloji tarafından yapılmayan ve ideoloji içinde olmayan bir hareket mümkün değildir [ve] öznelere tarafından yapılmayan ve öznelere için olmayan bir ideoloji mümkün değildir.”* (1971; 155). Böylece ideolojinin insanları özne olarak *çağırdığını* söylediği noktada Bülent Yapraklıoğlu, kritik bir yerde durmaktadır. Öyle ki kendisi çağrıya cevap vermiştir ve artık insanları kendisi çağırarak, ideolojinin dilini kendi *tonlaması* ile kullanmaktadır. *“Tonlama her zaman sözlü olan ile sözsüz olan, söylenen ile söylenmeyen arasındaki sınırda yatar.”*⁸ (Volosinov 2003, s. 11). Sözlü olan, kişi tarafından konuşma eyleminde sarf edilen performanstır ve her performansın varsayımsal bir tarafı bulunur. İşte bu varsayılan kısım söylenmeyendir (2003, s. 9). Söylenmeyen bu kısımda bir toplumsal grubun değer yargıları – ideolojisi – yatar (10). Yapraklıoğlu, tonlamasıyla başka değer yargılarına sahip toplumsal grupların temsilcileri ile karşı karşıya geldiğinde, onlarla röportaj yaptığında, onlara işte bu söylenmeyen kısımdan konuşur. Kendisi bir polis değildir, ama *“hey, sen!”* diye seslenir, insanları kameranın görüş açısının içine sokup bir de koluna girer; diğer eliyle tuttuğu mikrofonu *çağırdığı* o an itibarıyla *özneleşmekte olan* kişiye tutar: *“Reis, İslam’ın kelime manasını biliyor musun?”*⁹ Bülent Yapraklıoğlu

⁶ <http://ahsentv.com.tr/turkiye-kurt-kizini-cok-konusacak/> (26.03.2016).

⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=x3CD45n7tAk> (26.03.16) Sarıgöllü Emrah, Ahsen TV'nin ekran figürlerinden biridir. Bülent Yapraklıoğlu ile kişisel ilişkisi kesin olmamakla birlikte, Ahsen TV, Sarıgöllü Emrah'ın seri halinde röportajlarını yayınlamıştır.

⁸ Tarafımdan çevrilmiştir.

⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=oisPpil8IeM> (4.04.16) Bu videoda bir gece kulübünde barmenlik yapan bir gence mikrofon uzatılır ve “ahiret hesabı” sorulur. Barmen adım adım ideolojinin öznesi olmaktadır, İslam'ın kelime

ideolojinin, yani kendi Sünni İslam topluluğunun değer yargılarının çağırın sesidir. Bu ses her zaman bir konuşma (*parole*) içinde var olur.¹⁰ Volosinov'un da *ideolojik yaratıcılığın* cereyan ettiği yerler olarak gösterdiği, bu konuşmalardır: "... *ideolojik yaratıcılığın tüm ısrarlı biçimleri ve türleri* [şunlardır]: *gayri resmi tartışmalar, bir tiyatrodaki veya konserde yahut çeşitli sosyal buluşmalardaki fikir alışverişleri, tamamen rastlantısal sözcük alışverişleri ...*"¹¹ (Volosinov 1973, s. 19-20). İdeoloji karşılaşmalarda cereyan eder. İşte Ahsen TV de bu cereyanı kameranın ortamında bulur. Kamusal alanlardan (Bostancı; İstiklal Caddesi; Fatih, Çarşamba, vd.) ziyade mekân kameranın o kamusal alan içinde kurduğu çerçevedir.

Bülent Yapraklıoğlu, kamerasını beraberinde götürdüğü her yerde ideolojinin bir eyleyeni olduğunu ispatlayabilir. Bu ispat çıplak haliyle "*Ahsen TV muhabiri TRT'ye yakalandı*"¹² isimli videoda görülmektedir. Bu videoda Bülent Yapraklıoğlu aslında kendisinin kurmaya alışkın olduğu tezgahta habersizce yer alır. TRT'de yayınlanan kamera şakası türünde bir programın (*Sen Olsan Ne Yapardın?*) şakasına yakalanmıştır. Kendisi çekim yapıldığından bihaber, üç çocuğun kavgasına müdahil olur. Kurguya göre üç çocuktan ikisi birini dövme ve dayak yiyen o esnada rastlantı sonucu geçmekte olan Bülent Yapraklıoğlu'ndan yardım istemektedir. Yardıma yetişen Yapraklıoğlu dayakçı iki çocuğu çok özel bir biçimde tehdit eder: "*Terörist misiniz oğlum siz, kim okutuyor sizi? Bak kameraya çekerim, internete atarım, hepinizi rezil ederim! Bak ben televizyoncuym, yürü şimdi! Üç kadar sayıyorum. Bu yaptığını internete atarım! Hem de rezil olursun, bütün televizyonlara çıkarsın!*" Bu tehdidin üzerine elinde taşımakta olduğu kamerasına yeltenir. Bu anda şaka programının sunucusu saklandığı yerden çıkar ve Yapraklıoğlu'nu durdurur.

Kamera, ideolojinin aygıtıdır ve bu aygıt başlı başına bir zemin kurar. İzleyicisinin bir tecrübe yaşamasına vesile olur, ancak bu tecrübe halihazırda yaşanmış

manasını bilmemesini, hiçbir cuma namazını kaçırmadığını söylemesi izler. Tam teslim olacakken Bülent Yapraklıoğlu popüler bir asist yapar, barmen genç ise golü atar; videonun ismi, hitap ettiği özneye morfolojik ilişki halindedir: "*Hızlı Yaşa Genç ÖL CeSeDiN YaKıŞıKLı oLsuN*". Bülent Yapraklıoğlu her popüler olana *yapıştır*.

¹⁰ Bu konuşma Volosinov'un da işaret ettiği üzere illa ki duyulmak zorunda değildir. Kemal Sunal'ın Şerif Gören yönetmenliğindeki *Polizei* (1988) filminde Kemal Sunal neredeyse hiç konuşmaz, bir şekilde polis üniforması bulmuş bir çöpçüdür. Tonlama konuşmaktan ibaret değildir, o bir çizgidir. Beden her mimiğiyle konuşur, bu konuşma Kemal Sunal'ın tüm film boyunca karakterini kurar. Bu karakterin bir polis memuru olması konumuz itibarıyla rastlantı değildir. Bizim ondan beklediğimiz, Althusser'in buyurduğu üzere, *hey sen!* diye kişileri çağırmasıdır ve bunu yapar ancak seslendiğini duymayız.

¹¹ Tarafımdan çevrilmiştir.

¹² <https://www.youtube.com/watch?v=167eeo7kIro> (4.04.2016).

bir tecrübenin deneyimlenmesidir; yani ideolojisinin ikinci dereceden bir ilişkilene olmasına benzer şekilde, ikinci dereceden bir tecrübedir. Bülent Yapraklıoğlu'nun röportajını, bilgisayar veya televizyon başında izleyen bir kimse seyir boyunca Yapraklıoğlu'nun ona sunduğu çerçeve içinden dünyayı deneyimler. Bu, örneğin eğitim sisteminin çocukları kültürlendirirken kurduğu çerçeveden farklıdır; Yapraklıoğlu ideolojinin ilkökul kitaplarındaki gibi bilgisel bir sunumu değildir, ta kendisidir: İdeolojinin adlandırıcı (*interpellation*) öznesi ve ideoloji tarafından adlandırılmış özne. İşte bu yüzden *devletin ideolojik aygıtlarından* mesafeli durur; kurumsal referansları kuvvetsizdir. O bir bireyin, Bülent Yapraklıoğlu'nun kamerasıdır. Kendisi ne bir devlet memurudur ne de bir ideolog. Bireysel bir atiklik ile, bir elinde kamerası öbüründe mikrofonu sokak sokak dolaşmakta, sorular sorup daha çok cevaplar vermektedir. Bir hareket halinde ideolojinin kendisi olarak eylemektedir. Yalnızca evinde oturup hanımıyla, kahvede oturup arkadaşlarıyla sohbet etmemekte, tanımadığı insanlarla (kamuoyu) ettiği sohbetleri kameraya kaydedip izlettirmektedir. Kamerası olmadan, Ahsen TV'den söz etmek mümkün değildir. Ahsen TV bir kameradır, o kamerayı kullanan Bülent Yapraklıoğlu ise kameranın lensidir. Yapraklıoğlu bu aygıtıyla bir görüş açısı kurar. Kurulan bu açının toplumsal alanda nereye oturduğu önemlidir; çünkü "hacı hoca takımı"ndan ayrı gözüktüğü kadar, avangard bir moda dergisinin sayfalarından fırlamış gibi bir hali vardır. Cuma namazı çıkışında değil, popüler kamusal alanlarda yoldan geçenlerin arasında yer alır. Sözcükleri dini, telaffuzu popülerdir ve Bülent Yapraklıoğlu ideolojinin resmi söylemini gündelikleştirmediği kadar güçlüdür: "*hepinizi rezil ederim!*".

Ahsen TV İdeolojiyi Nasıl Gündelikleştirir?

Peki, bir ideoloji ne kadar gündelikleşebilir? Kendi kamerasının önünde sürekli görünen Bülent Yapraklıoğlu, her röportajında farklı ve renkli giyinir¹³ ve halk ağzına ait pek çok tabir kullanır. Kendisinin popüler kimliği, giyim kuşamında olduğu kadar *telafluzunda* (*enunciation*) da yinelenir. Telafluz, Volosinov'un da işaret ettiği gibi tarihsel bir zamanı ve toplumsal bir mekânı şart koşar:

Sözcüklerin genel manaları arasında, mesela sözlükteki karşılıklarında ve dilbilgisinin kuralları arasında ve diğer taraftan bir ifade her

¹³ https://www.youtube.com/watch?v=U0_qJtlh-CY Bu videoda bariz olduğu üzere Yapraklıoğlu bedeniyle bir figürdür. Onun bedeni kendi tarafından dikkatle düşünülmüş ve kamusal alana sürülmüştür. Kendisinin fotoğrafının çekilmesinden hoşnuttur: "*çek baba, çek, çek.*" (7.IV.16)

sunulduğunda ortaya çıkan akustik olayın biricikliğinde bu ikisinin bağlantısını kuran bir bağ ortaya çıkar, ki buna telaffuz diyoruz. Bu süreç sadece gönderici ve alıcı gibi iki fiziksel bedenin yalın varoluşunu şart koşturamaz, fakat gönderenin sesini alıcının ufkuna çeviren iki (ya da daha çok) sosyal varlığı öngörür. Telaffuzun gerçekleştiği zaman ve mekân yalnız fiziksel birer kategori değildir, ancak tarihsel bir zaman ve sosyal bir mekâna işaret ederler (1984, s. 39).¹⁴

Renkli karakteri ile röportaj yapılan insanların ait oldukları hayatların kesiştiği yerde Ahsen TV, biricik kahramanı ile insanların hayatlarına dokunur. Bu temas, Yapraklıoğlu'nun insanlarla karşı karşıya geldiği yerde cereyan eder. Bu yer *konuşanın sesi* ile *dinleyenin ufkunun* kesiştiği alandır yahut alıntıdaki gibi adlandıırırsak Yapraklıoğlu'nun *telaffuzudur*. Yapraklıoğlu, bir cami imamı üslûbundan fersah fersah uzak durur. O, Diyanet İşleri'nin bir memuru kesinlikle değildir. Muhabbetten keyif aldığı anlarda, karşısındakine *reis* diye seslenir. İşte ideolojinin gündelikleşmesi böyle bir anda başlar. Popüler dilde bu sözcük, saygı duyulan bir erkeği anlatmak için veya ona hitap ederken kullanılır. Hitap “adam gibi adam”adır. İdeolojinin gündelikleştiği yerde ise daha önceki kullanımlarının üzerine, yeni bir gösterilen binmiştir: Cumhurbaşkanı, bir başka “adam gibi adam”. “Reis”de hem siyasal jargon hem gündelik dil birleşmiş ve ortaya çok katmanlı bir gösterge çıkarmıştır. Bir gemi idaresinden ülke idaresine dizilen bu katmanlarda tek bir kişi toplumsal bir hüviyet kazanır. Bu hüviyette bir şahsın çoğullaşması ve idare-i hükmü söz konusudur. Yapraklıoğlu bu göstergeyi sıkça yineleyerek, ideolojik planına göndermede bulunur. Bu gönderme de konuşulan kişiyi kendisine çeker, onu *çağırır*.

Bu sürecin işleyişinin en yalın örneğini “Burada NAMAZ Kılamazsın (Sosyal Deney) Bıçaklanmaya Ramak Kala”¹⁵ isimli videoda görürüz. Ahsen TV sadece röportaj yapmamakta, kimi “sosyal deney”ler de gerçekleştirmektedir. Bu deneyler tabii ki kameraya kaydedilir ve kanalda yayınlanır.¹⁶ Bahsi geçen videoda dört genç bir parkta oturmaktadır. “Denekler”in bihaber olduğunu zannettiğimiz iki kamera, gençleri kaydetmektedir. Yapraklıoğlu kadraja Allah'ın selamıyla girer ve gençlerden, tam da onların önlerinde ikindi namazını kılmak için izin ister, kibleyi sorar. Gençlerin kibleyi

¹⁴ Tarafımdan çevrilmiştir.

¹⁵ https://www.youtube.com/watch?v=LFC0D_BoSxQ&ebc=ANyPxKqBPffpiTJ9TP11_DthOdKxRH-RPdicXlyvna2X7qG2Woy4TMOBuCzWxWrlC40Vj0NVnV8YMCfIEvNygZm5MWlec--F6A (06.04.2016)

¹⁶ Bu “sosyal deney”lerin kurmaca mı yoksa gerçek mi oldukları şüphelidir. Ancak Yapraklıoğlu her sosyal deneyin sonunda, gerçekleştirdiği performansın bir deney olduğunu deneklerine bildirir ve denekler bu videolarda kameranın varlığından habersiz gibidirler.

işaret etmelerinin ardından alışlageldik “ahiret hesabını” sorar, onların ikindiye kılıp kılmadıklarını merak eder, öğütler verir, hadisler anlatır. Bu esnada kadraja sırtı dönük bir başka genç dahil olmuştur ve Yapraklıoğlu'nun konuşmalarını dinlemektedir. Tam Yapraklıoğlu namaz kılmaya başlayacakken bu yeni genç “görüntü kirliliği yapmaması” için orada namaz kılmasına karşı çıkar. Kıvılcım tutuşmuştur, gençler bu “çevre kirliliği karşıtı”na dozu artan bir isyana kalkışır. Yapraklıoğlu isyan eden gençlerin yanında, elinde seccade, sessizce tartışmayı izlemektedir. Ta ki gençlerden biri namaz kıldırmayan gence “*sen, hayırdır!*” deyip bıçak çekinceye kadar. Yapraklıoğlu araya girer, “*bu sosyal deney, şaka yaptık baba, bıçağı niye çıkarıyorsun!*” diyerek çocuğu sakinleştirir. Bu esnada deney içinde namaz karşıtı görünen genç, diğer gençlerle bir anda samimi olur, kollarını onların omuzlarına koyar ve şu sözleri sarf eder: “*Böyle gençler olduğu sürece bizim sırtımız yere gelmez. Hep böyle olucak, hiç bir zaman namaz kılanı yarı yolda bırakmıycaz. Savaşırız yani, anlıyon mu!*” İşte böyle, gençler önce özneleştirilmiş, sonra eyleyen öznelere haline kendiliklerinden gelmişlerdir.¹⁷ Parkta (rastgele) oturan gençlerin bu kadar kısa sürede (yaklaşık altı dakika) eyleyen (bıçak çeken) öznelere haline gelmesi ancak onlara hitap edilen dille mümkündür. İşte bu dil Yapraklıoğlu'nun *telaffuzudur*. Kendisine hastır ve ideolojisini popülerleştirerek eyler. Bu eylem, yıllarca süren bir hükümet etme biçimin üzerine biner. Bu hükümet etme biçimi olmadan, mevcut erkenden mahrum kalır. Ancak belli bir ideolojinin uzun süren iktidar söylemi

¹⁷ Bu noktada, bu çalışmanın sınırlarını aşsa dahi Althusser üzerine bir takım değinilerde bulunmak gerekiyor. Bu “sosyal deney” örneğinde, bıçak çeken delikanlıların hali hazırda adlandırılmış oldukları, bıçak çekme eyleminin basit bir provokasyon olduğu ileri sürülebilir. Bu durumda Bülent Yapraklıoğlu'nun bedeni ve dili, delikanlıları özneleştirmekten ziyade hali hazırda özne olan bu gençleri alana davet etmektedir. O halde Ahsen TV'nin yokluğunda dahi bu gençler benzeri eylemleri gerçekleştireceklerdir. Peki, bu ihtimale karşın hala Yapraklıoğlu'nun ideolojinin adlandırıcı öznesi olduğunu nasıl iddia edebiliriz? Althusser, *Reading Capital* eserinde farklı toplumsal yapıların kendilerine mahsus zamansallıklarından söz eder. Ona göre yapıların zamansal düzlemleri Hegelci bir *şimdilik* içinde düşünemeyiz. Farklı yapıların tarihsel seyirleri tarihin şimdisi içinde aynı katmanda bulunmazlar, aksine *ayrıcılık zamanı* sahiptirler ve böylece görece otonom ve yine görece birbirlerinden bağımsızdırlar. “*Bu ayrıcalıklı tarihlerin herbiri ayrıcalıklı ritimlerle vurgulanırlar ve ancak onun tarihsel zamansallığının ve vurgusunun hususiyetini belirten bir kavramı tanımlamamız ile bilinebilirler.*” (2003; 39 – tarafımdan çevrilmiştir). Bu kavramsallaştırmayla Althusser daha da ileri giderek görünen zamansallığın altında gizlenmiş görünmeyen bir zamansallıktan bahseder. Böylece çizgisel olmayan bir zamana, zamanların zamanına ulaşırız. Bu zaman kendi kavramsallaştırılması içinde inşa edilmelidir (2003). Bu durumda yalnız bir zaman – mekân ikiliğinden değil, yaşanan zaman ile kavramsal zaman arasındaki ilişkisellikten de bahsedebilir hale geliriz. Bu halde ideolojinin kendisine mahsus bir ayrıcalıklı zamanı olacaktır. Stuart Hall'un Althusser yorumunda vurguladığı “*non-correspondance*” unsurunun da (1985) bu *zamanların zamanı* önermesi ile anlam kazandığı kanaatindeyim. Böyle bir çerçeve içinde bahsi geçen “sosyal deney”de denek olan gençlerin tam da bu “deney” anında içinde yer aldıkları zaman ve bu zamanın altında gizlenmiş olan ayrıcalıklı zaman arasındaki ilişkide “bıçak çekme” eyleminin anlamlı olduğunu düşünüyorum. Bu bıçkın delikanlıların namazı savunmak için bıçak çekmeleri, Yapraklıoğlu'nun çağrısına cevap vermeleri, işte bu ilişkide onları özne kılar. Çizgisel olmayan bir zamanların zamanı kavramsallaştırması sayesinde ki her anı kendi hareketi içinde değerlendirmemiz mümkün olur; aksi halde özneyi tarih içinde sabitlemek durumunda kalırız.

üzerinedir ki, sokakta sarf edilen bu sözler röportaj yapılında iktidarın sureti olarak belirir ve röportajda cevap vermek durumunda kalan kişiyi belirli bir safha doğru çeker.

Ahsen TV kanalı yukarıda anlatılanlar gibi ayda otuzun üzerinde video yayınlarak, iki alanda birden kurulur. İlk olarak İsmailağa Cemaati'ne, Cübbeli Ahmet Hoca gibi popüler bir figür kazandırır ve bu figür kendine mahsus ifadesi ile akışkan bir zemin kurar. Bu zemin üzerinde Yapraklıoğlu, popüler kültüre dahil belirli bir söylem olarak belirir. Ürettiği bu söylemi kaplayan ideolojinin de tüm yansımalarını barındırır. İşte bu yansımalar da ikinci alanı teşekkül eder. Bu ikinci alandan destek alarak siyaseten tezat bir fikir ile karşılaştığında saldırgan bir tutum takınır. İsmailağa Cemaati'nin karşısında yer alan söylemlerin taşıyıcıları ile gerçekleştirilen röportajlar “kapışma”, “kavga”, “(PKK'lilerin elinden) zor kurtulduk” gibi başlıklarla sunulur. Bu başlıklarda tartışan aktörler Yapraklıoğlu'nun karşısında “Kemalist teyze”, “Ateist genç”, “Erdoğan düşmanları”, vb. sabit göstergeler içine yerleşirler. Konuşabilecekleri sınırlıdır, zaten röportajın süresi de sınırlıdır, üstüne üstlük tüm bu aktörler Yapraklıoğlu'nun onlara tanıdığı kadar sınırın içinden seslenirler. Bu aşamada artık Ahsen TV onu takip eden izleyicileri çağırılmaktadır. Bu çağrının da tarihsel seyir içinde dozu yükselmiştir. Öyle ki, Ehlişünnet TV zamanında AKP'nin İstanbul'a yaptığı yatırımlar övülür,¹⁸ milli içimiz olan ayranı teşvik eden videolar¹⁹ çekilirken, Ahsen TV muhabiri Sedat Peker'in İsmailağa Cemaati ile buluşmasını yayınlamaktadır ve artık “Kemalist teyze” Yapraklıoğlu'nun tipini beğenmediği için röportaj yapmak istemeyince “*ben şeriatçıyım abla*” diyerek videoyu sonlandırmaktadır.²⁰ Görünen odur ki, iki yıl içinde Ahsen TV merkezi bir siyasal söylemden uç bir siyasal zemine taşınmıştır.²¹ Bu taşınma süresince de *ifade popülerleşmiştir*. Bu popülerleşme sürecini sırtında taşıyan ise “... *bedenin kabiliyeti hiçbir zaman yalın bir vücutla tanımlan[madığı] ancak her daim bağlamı ve kendi güç-ilişkileri tarafından yönlendirilip işbirliği yap[tığı] ve bunlarla içiçe geç[tığı]*”²² (Gregg ve Seigworth 2010, s. 3) anlamda Bülent

¹⁸ <http://alkislarlayasiyorum.com/icerik/196658/zihniyetler-uzerine-kisa-soylesi-ehli-sunnet-tv> Bu video yapılan “CHP zihniyeti” karşısında “ceddimiz Osmanlı'nın yolu” önerisi Aktoprak'ın (2016) AKP'de bulunduğunu söylediği postkolonyal söylem ile birebir uyumludur (07.04.2016). “*Helal olan her yere gireriz!*” iddiası ise bu söylemin saldırganlığını göstermektedir.

¹⁹ <http://alkislarlayasiyorum.com/icerik/197053/ehli-sunnet-tv-icki-icme-ayran-ic-kamu-spotu> (07.04.2016).

²⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=7sesj3NFips> (07.04.2016).

²¹ Ya da iki yıl önce “uç” diye tarif edilen bir ideoloji bugün merkezi bir konuma taşınmıştır.

²² Tarafımdan çevrilmiştir.

Yapraklıoğlu'nun *bedenidir*. Bu beden *telaffuz* ile birlikte *ifadeyi* kurar. Böylece Ahsen TV, Sünni İslam'ın popülerleştiği ve ideolojinin gündelikleştiği sürecin bir nüvesidir.

Seviyor Musun Beni?

Ahsen TV'nin tam da bu *popülerleşen ifadesi* Sünni İslam, siyasal iktidar ve popüler kültürün kesiştiği yerde tartışılmayı hak eden pek çok ipucu barındırır. Bu pek çok noktadan sadece bir tanesi, bu metnin girişinde alıntılanan röportajdır. Maalesef ki görsel zeminde üretilmiş röportajı yazılı metne geçirdiğimizde gündelik ideolojinin pek çok izini kaybediyoruz.²³ Bu kayba rağmen, yukarıda alıntılanan röportajda bir takım noktaların altını çizmek gerekiyor. Öncelikle neden Bülent Yapraklıoğlu? Öyle ki, Ehlisünnet TV'de Yapraklıoğlu'nun beraber çekim yaptığı Mücahid Cihad Han isimli kişi, Ahsen TV'de yer almıyor. Yapraklıoğlu ile Han'ın ifadeleri karşılaştırıldığında, ilki saldırganlığı ile ön plana çıkıyor.²⁴ Bu saldırganlık, Yapraklıoğlu'nun mizah anlayışına da hakim: “eğlenceli” videolar büyük çoğunlukla Yapraklıoğlu'nun birilerine şiddet uygulaması veya birilerinden şiddet görmesi ile ilerliyor.²⁵ Bununla tezat olarak, Ehlisünnet TV videolarından izlediğimiz kadarıyla Han'ın ifadesi, uysal ve anlaşmaya yatkın görünüyor. Yapraklıoğlu'nun bu saldırganlığının bariz bir diğer ifadesi de kendisinin neredeyse her röportajında kullandığı “Allah hesap sormayacak mı?” sorusu. Bu soru çevresinde röportaj yapılanlar, Sünni İslam'ın gereklerini bilmekle sorgulanıyor ve atağa yönelik bir üslupla sıkıştırılıyor. Hatta bu “hesap” Yapraklıoğlu'nun başat göstergesi. Öyle ki, *kendisi için bilinç* haliyle bir mizah videosunda insanlara sürekli sorduğu bu “ahiret hesabı” kendisine soruluyor ve Yapraklıoğlu soruyu aynıyla ve misliyle (tokatla) cevaplıyor.²⁶ Şiddetin böylesine açık bir şekilde fiziksel bedene

²³ Görsel-işitsel bir metni yazılı hale getirdiğimizde, özellikle de bunu edebiyat değil de akademik alıntı şeklinde yapıyorsak, kaybettiğimiz başat unsur *tonlama* oluyor: “Tonlama duyulan söylem ile duyulanın ötesindeki bağlam arasında sıkı bir bağlantı kurar – tam olarak söylemek gerekirse canlı haliyle tonlama duyulan söylemi duyulanın sınırlarının ötesine taşır.” (Volosinov 2003, s. 11 – tarafımdan çevrilmiştir). Bu bağlantı koptuğunda metnin ideolojik üst-göstergesi de bulanık hale gelip, alıntıyı yapan yazarın “semiyotik kastırması” gibi duruyor.

²⁴ <http://ahsentv.com.tr/ahsen-tv-muhabirine-pkklilar-olumle-tehdit-ediyor/> Akit TV'de konuk olduğu programda yaptığı işi açıklamak için “insanın biraz deli olması lazım” diyor Yapraklıoğlu. (13.04.2016)

²⁵ <http://ahsentv.com.tr/ahsen-tvden-gulme-garantili-kamera-arkasi-goruntuler/> Bu videoda altı dakika otuz üç saniye boyunca tokat atılmaktadır (13.04.2016).

²⁶ <http://ahsentv.com.tr/allah-sormayacak-mi-reis/> “Ulan dingil, bana soracak, sana sormayacak mı Allah-u Teala!” Bu cümledeki “bana soracak” önermesinden “sana sormayacak mı” sorusuna geçişteki hayretimi gideren Eren Öztürk'e teşekkür etmeliyim. Öyle ki bu çalışmanın malzemesi uğruna sürekli Ahsen TV videoları izlediğim bir dönemde tüm akli melekeleğim bu yirmi beş saniyelik videoda yitti. Bülent Yapraklıoğlu'nun sahildeki bankta oturur vaziyetinde, kameranın lensi ile Yapraklıoğlu'nun güneş gözlüğünün camları arasındaki yansımadaki kayboldum. *Bana soracak – sana sormayacak mı – bana soracak – sana sormayacak mı – bana soracak ...* şeklinde ilerleyen kısır döngümden beni çekip

dönmesi (sürekli tokat) ve Cehennem korkusu, ahiret günü hesap verebilirlik, Ahsen TV söyleminin başat birleşenidir. Bu haliyle Sara Ahmed'in de dediği gibi korktuğumuz nesne yalnızca arkamızda ya da önümüzde değildir, o bize gelecekteki bir acının şimdiki etkisi olarak tesir eder (2014, s. 65). Ahsen TV'de korktuğumuz, yalnızca sürekli atılan fiziki veya sözel tokatlar değildir; gelecekte tecrübe edilecek Cehennem'in korkusudur; çünkü korkulan nesne kişiyi içine almakla tehdit ettiği ölçüde korkunçtur (2014, s. 64). Nefsine uymak Cehenneme gitmenin asıl koşuludur, kişinin kendi içindeki öteki gibi düşünülen nefis terbiye edilmelidir, aksi halde kişiyi ihata edecektir. Böylece Sünni İslam'a özne olarak çağrılan kişi için korku da belirleyici etmenlerden biridir ve Ahmed'in de belirttiği üzere yine bu korku, yaşamın korunması için bir sevgi hayalini diri tutar (2014, s. 68).

Belirli bir ideolojinin gündelikleştiği, bu gündelikleşmeyi verili kültürel koşullar içinde popülerleşerek gerçekleştirdiği bu noktada, Yapraklıoğlu'nun korku ve sevgi ile olan ilişkisi bir kısa-devre gibi belirir. Metnin girişinde “Adanalı” siyah ile yapılan röportajın sonuna dönersek, Yapraklıoğlu'nun çok önemli ve aslında röportajın bağlamından kopuk sorusuyla karşılaşırız: *Seviyor musun beni?* Bu sorunun sorulabilmesinde korku önemli bir rol oynasa da, bu korku yalnızca Yapraklıoğlu'nun fiziksel bedeninden taşmaz. Bu bedenin sosyal olanla *yapıştığı*²⁷ yerlerde, Türkiye siyasi tarihinde belirli bir akıma aidiyet vardır: Açıkel'in bahsettiği haliyle *Türk-İslam Sentezi*²⁸ (1996). Bu sosyal beden içinde korktuğumuz nesne aynı zamanda tarihsel bir varlıktır. Bu tarihselliği iki şekilde kurulur ve birbirine “yapışır”.²⁹ Öncelikle korkulan maddi bir varlıktır; ancak onun varlığı tek başına onu korkulan nesne haline getirmeye yetmez. Nesnenin üzerine yapışan söylem, o nesneyi söylemin uyararı haline getirir.³⁰ Böylece her uyarılma anı tarihsel bir işarete sahip olur ve bu tarihsellik, ideoloji ile nesne

kurtaran Eren Öztürk oldu: Yapraklıoğlu insanlara sorduğu soruyu kendisine sorduruyordu. Ancak bu basit idraktan sonradır ki Yapraklıoğlu tüm eylemlerinin bilincinde, yani *kendi için bilince* sahip bir özne olarak belirdi ve bu sayede *ideolojinin çağıran öznesi* olarak isimlendirilebilir hale geldi.

²⁷ Ahmed, bayraklar için *yapışkan* (sticky) sıfatını kullanır, bu niteleme ile bayraklar birbirine yapışıp bir birlik (unity) oluştururlar (2014, s. 74). Bu *yapışma* durumunu belirli bir ilişkilene kipi olarak yorumluyorum.

²⁸ İdeoloji gündelikleştiği kendini gizler, ifade edilen değil ifade ettiren haline gelir. Açıkel'in metnin yayınladığı 1996 yılında *Türk-İslam Sentezi* henüz yirmi yaşını geçmemişti ve telaffuz ediliyordu. Bugün unutulmuş bir isim gibi duruyor, soluduğumuz hava gibi fark edilmeyen, varlığı bilinen, her şeye sirayet eden, bu yüzden de telaffuz edilmesi gerekmeyen, abes.

²⁹ Açıkel bu durumu açıklarken *kutsal mazlumluğun “bir dikiş/sıçrama ideolojisi”* olduğunu söyler (1996, s. 157).

³⁰ Ya da Barthes'in dediği gibi bir nesne bir kez işlev (gösterilen) kazandığında artık o işlevin göstergesi haline gelir (akt. Eco 2003, s. 280).

arasındaki ilişkide belirir. O halde elimizde hem geleceğe hem geçmişe uzanan bir şimdi var. Ve işte bu şimdi'de siyah "Adanalı"nın röportajına dönebiliriz:

Türkiye'den memnun musun? / Hamdolsun, çok şükür. / Güzel mi Türkiye? / Güzel tabi.

Sonda söylenmesi gereken başta gelsin. Bu cümledeki sorular çıplak halleriyle – tonlamasız – Türkiye'yi beğenen bir insanın sözleri gibi görünür. Ancak Ahsen TV'nin röportajında cevapları veren, Orta Afrika doğumlu bir "Adanalı"dır. Önce ülkeden memnun olduğu, Adanalıya söylettirilir. Bir kez memnuniyetinden emin olunca, bu sefer de neden memnun olduğu tahmin edilir ve sorulur: Ülke güzeldir. Güzel tabi. Ahsen TV burada Açikel'in *mazlum özne* olarak tarif ettiği kişidir. Onun "sevgi gereksinimi" (1996, s. 177) ideolojik düzeyde temsil ettiği söylemin onaylanması istediğini dayatır. İdeoloji Türk-İslam Sentezi'dir ve bu sentezin ülkesi memnuniyet verici derecede güzeldir.

Seviyor Musun Beni? / Seviyorum Abi, Ben Zaten Seni Biliyorum...

Tamam, ülke memnuniyet verici derecede güzel, peki ben? Bu ülkenin – bu ideolojinin – *çağırdığı* ve benim de karşılık verdiğim *beni* seviyor musun? 1) Bana laf edersen, beni sevmezsen, Türk-İslam Sentezi'ni de sevmezsin. 2) Türk-İslam Sentezi'ni sevmezsen beni de sevmezsin. "[Mazlum öznenin] *arzusu, yokluğunu hissettiği şeye yani iktidara yöneliktir. Yokluğunu/eksikliğini duyduğu şeyi nesnel yaşamında gerçekleştiremezse, onu bilinç dışı aracılığıyla fantazyalarına oradan da gündelik söylemine taşır. Arzusu, bilinç dışını şiddetle işgal eden tekinsizlik, güçsüzlük ve iktidar eksikliği giderilinceye dek sürer. Bu 'arzunun şiddeti' ve 'dokusu', mazlumun gerçeklikle nasıl eklemleneceğini, isteklerini nasıl gerçekleştirmeye çalışacağını da bir biçimde belirler.*" (Açikel 1996, s. 187). Seviyor musun beni?

On yılı aşkın hükümet eyleminin sonunda vardığımız yer neresi: *Seviyor musun beni?* Bu sorunun muhatabı Adanalı da başlı başına önemlidir. Öyle ki, Orta Afrika'da doğmuş, "Allah tarafından boyanmış", Müslüman olmuştur. Ötekidir, ancak bize, söylemin sınırları içine dahil edilmiştir. O da ezilmiş bir coğrafyanın, Kara Kıta'nın insanıdır, bizim gibi mazlumdur ve bizden biridir (Halife'nin ümmetidir). İşte bu kişi sorunun muhatabıdır: Seviyor musun beni? Biz ve onlar ayrımı, bizi sevenler ve bizi sevmeyenler şeklinde evrilmiştir. O halde Ahsen TV'nin, Cumhuriyet tarihi boyunca eksikliğini hissettiği iktidar, yalnızca siyasal iktidar değildir. Söylemin alanı sevildikçe büyüyecektir. Yalnızca devlet aygıtı değil, insanın birebir gönlü de bu iktidarın kapsamındadır. Gönlünü vermeyen canını verecektir; etkisiz hale getirilecektir:

Kovulabilir, yakılabilir, tutuklanabilir, vurulabilir. Her nasılsa da tüm bunlar gayet sıradan olabilir: “Eğer insanları korkutmak toplumu eğitmenin meşru bir yolu olarak görülürse, panik bir sorun olmaktan çıkar.” (Furedi 2000, s. 80). Panik yok, her şey kontrol altında.

Sonuç

Bu yazıda Ahsen TV'nin kim olduğunu ve nerede durduğunu anlamaya çalıştım. Elinde kamerasıyla her önüne gelene sorular yönelten bir kişinin, belli bir ideolojinin sesini nasıl duyulur kıldığını inceledim, çünkü Ahsen TV'yi üzerine düşünölmeye değer yapan, bu *nasıl* sorusuna nasıl cevap verileceğidir. İnternette yüz binlerce kez izlenmiş ve televizyonda dijital platform üzerinden yayınlanan bu röportaj videoları, Sünni İslam'ın popülerleşmesi sürecinde bize nasıl bir izlek sunar? Bu izleği kamusal alanda eyleyen diğer aktörlerinkinden nasıl ayırmak gerekir? Ahsen TV nasıl konuşur, konuştuğu kişileri nasıl çağırır, vd.; tüm sorular tek bir soruda özetlenebilir: Ahsen TV nasıl mümkün olmuştur? Bu soruyu tam olarak cevaplamak, bu yazının sınırlarının ötesindedir; ancak cevabın ilk adımı Ahsen TV'nin ne yaptığının ortaya serilmesidir. Bu yüzden de bu yazıda da Bülent Yapraklıoğlu'nun telaffuzunda söylenmeyen kısma olan göndermeler vurgulanmıştır. Popüler alanda eyleyen bir aktörün tezahürleri, Ahsen TV örneği üzerinden incelenmiştir. Bu örnek tek değildir ancak diğerlerinin anlaşılmasına katkı sunabilir.

Kaynakça

- Açikel, F. (1996). “Kutsal Mazlumluğun 'Psikopatolojisi’”. *Toplum ve Bilim*. #70. s. 153 – 198
- Ahmed, S. (2014). *The Cultural Politics of Emotion*. Edinburg: Edinburgh University Press
- Aktoprak, E. (2016). “Postkolonyal Bir 'Dava' Olarak 'Yeni Türkiye'nin Yeni Ulusu’”. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*. #71/1. s. 1-32
- Althusser, L. (1965). *For Marx*. Londra: New Left Books
- Althusser, L. (1971). *Lenin and Philosophy*. Londra: New Left Books

- Althusser, L. (2003). "Reading Capital". *Semiotics*. M. Gottdiener, K. Boklund-Lagopoulou ve A. Ph. Lagopoulos (ed.) Vol. II. (s. 27-42). Londra, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE.
- Durak, Y. (2012) *Emeğin Tevekkülü. Konya'da İşçi-İşveren İlişkileri ve Dindarlık*. İstanbul: İletişim.
- Eagleton, T. (1994) *Ideology*. Londra, NY: Longman
- Eco, U. (2003) "Towards a Logic of Culture" *Semiotics*. M. Gottdiener, K. Boklund-Lagopoulou ve A. Ph. Lagopoulos (ed.) Vol. I (s. 261 – 292). Londra, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE.
- Hall, S. (1985). Signification, Representation, Ideology: Althusser and Post-Structuralist Debates. *Critical Studies in Mass Communication*. No: 2, s. 91-114
- Furedi, F. (2000) *Korku Kültürü. Risk Almamanın Nedenleri*. (Barış Yıldırım, çev.) İstanbul: Ayrıntı.
- Gregg, M. ve Seigworth, G. (2010) *The Affect Theory Reader*. Durham-London: Duke University Press.
- Todorov, T. (1984). *Mikhail Bakhtin: The Dialogical Principle*. (Wlad Godzich, çev.) Minneapolis: University of Minneapolis Press.
- Volosinov, V. N. (1973). *Marxism and the Philosophy of Language*. NY: Seminar Press
- Volosinov, V. N. (2003). Discourse in Life and Discourse in Art (Concerning Social Politics). *Semiotics*. M. Gottdiener, K. Boklund-Lagopoulou ve A. Ph. Lagopoulos (ed.) Vol. II. (s. 3 – 26). Londra, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE.